

HOBBYAVOND HOBBYAVOND HOBBYAVOND HOBBYAVOND HOBBYAVOND

Maandblad nr. 3 30e Jaargang 2002/2003

Deze hobbyavond wordt gehouden op **maandag 4 november 2002**

in de Reenske Compagnie, Tak van Poortvlietstraat te Hoogezand.

Aanvang 19.45 uur

Programma

Mededelingen van het bestuur en/of evenementen

Op deze avond zal Dhr. Geert van Laarhoven uit Groningen ons meenemen naar de zoute tak van onze hobby. Geert is Bondskeurmeester van de N.B.A.T en zijn kennis op het gebied van zeewater is uitstekend. Als zoetwateraquariaan heeft hij jaren meegedraaid met de top van Nederland. Toch vond Geert het eens tijd worden om van zoetwater naar zoutwater over te stappen.

In een lezing over het zeewater aquarium zal Geert ons proberen warm te maken voor deze tak van onze hobby. Dit aan de hand van prachtige dia's die gemaakt zijn tijdens diverse keuringen, zowel op District als op landelijk niveau.

Dit betekend een volle zaal!

Na afloop van de lezing kunt u nog vragen stellen.

De volgende hobbyavond is op 2 december

HOBBYAVOND HOBBYAVOND HOBBYAVOND HOBBYAVOND HOBBYAVOND

Van de voorzitter

Hoe gek kan een aquariaan zijn. Deze vraag stelde ik me toen ik op zondag om 6 uur werd gewekt. Even vroeg ik me af of dit een gewone werkdag was, maar nee, het was zondag. De dag van de grote Discus Beurs in Duisburg.

Er stond ons een lange autorit te wachten, dus snel in de kleren. Na ongeveer 3 uur autorijden kwamen we aan bij het "Landschap Park" Het was een oude kolenmijn met daarbij een grote hal waarin deze beurs werd gehouden. Bij binnenkomst liepen we onder een groot aquarium door en stonden gelijk op de Beursvloer. Vele aquarium firma's hadden gezorgd voor een prachtige Beurs met vele soorten Discusvissen. Ze waren er weer in allerlei kleuren. Maar het top-punt was het Discus kampioenschap. In 700 bakken stonden ze te pronken. Discussen uit de hele wereld. Het leuke is als je naast een aantal kenners staat die in hevige discussie zijn over de waardering die de vissen hadden gekregen. De puntenlijsten die bij de bakken hingen lieten de scores zien.

Deze prachtige Beurs had ook een minpunt. In een van de bakken van een Belgisch bedrijf

zwommen een flink aantal cichliden die (zo leek het) waren geverfd. Felle kleuren zoals; rood, groen en blauw. Volkomen onnatuurlijk, zoals we kennen van de ingespoten glasbaars. In een stukje kon je lezen dat met deze vissen gene onderzoek was gedaan. En dan wel speciaal met de kleuren. Ik vraag men af, waar gaan we naar toe met onze hobby. WEG ERMEE! Dus niet kopen, als er geen vraag is komt er (hopelijk) ook geen aanbod.

Even naar onze eigen bakken. De huiskeuring nadert en we verwachten een groot aantal deelnemers. De keuring is een toets van uw aquarium. Aan de hand van het keuringsreglement wordt uw bak beoordeeld om zodoende uw aquarium nog verder te verbeteren. Tot 9 november kunt u zich opgeven bij Joop Oosterwold of Anneke Osendarp

Tot ziens op 4 november

Hans Osendarp

Frans Maas

Voor afgelopen hobbyavond hadden wie iemand uitgenodigd die bij de meeste mensen geen nadere toelichting behoeft. Dat doe ik dus maar wel, want Frans is al jaren bestuurder binnen de bond en bondskeurmeester. Hij heeft gelukkig een geheel eigen mening over het aquarium houden en heeft dit aan de hand van de schitterende dia's aan ons proberen duidelijk te maken. Ons voorzitter Hans had gelukkig niet veel te melden zodat Frans alle tijd kreeg (en die had hij ook hard nodig, en had zelfs nog wel meer willen hebben), om zijn verhaal aan de hand van de dia's te vertellen.

Met de dia's als beeldend voorbeeld vertelde hij het een en ander over de inrichting, het plantenbestand, het groeperen en het benutten van de kenmerkende groei van bepaalde planten hoe je daar het beste mee om kan gaan voor het mooiste en natuurlijkste resultaat. Ook bij de speciaal aquaria kun je bepaalde planten gebruiken om het effect zo mooi mogelijk te laten uitkomen, maar vooral ook het gebruik van andere decoratiematerialen speelt in deze aquaria een zeer grote rol. Door het gebruik van de juiste stenen, of op het eerste gezicht niet de juiste stenen maar wel op een goede manier toegepast kun je voor je vissen de juiste omgeving creëren.

Helaas voor mij zaten er geen zeewater dia's bij, maar die kwamen waarschijnlijk op het moment dat het de hoogste tijd was om Frans de mond te snoeren, want anders was hij nog wel een uurtje doorgegaan.

Dit was weer een zeer geslaagde lezing, en je hebt dus wat gemist als je het gemist hebt.

Nico Bulthuis.

Polypterus senegalensis

Zaterdag 21 september zijn we naar het midden van Nederland geweest, mijn vrouw stond die dag op de 'perga-doe-dag' (een hobbybeurs speciaal voor pergamano) in Nieuwegein.

Om niet de gehele dag op de hobbybeurs te hoeven doorbrengen had ik het idee opgevat om een aantal aquariumzaken in de omgeving te bezoeken. Op het programma stonden 'Waterweelde' in Den Haag en 'Verduyn' in Zevenhuizen.

Het vinden van de 'Waterweelde' op de Oude Haagweg in Den Haag had nog al wat voeten in de aarde, een kruispunt halverwege de Oude Haagweg was uitgerekend dat weekeinde gesloten voor reconstructiewerkzaamheden. Hierdoor moest ik via een woonwijk uiteindelijk het kruispunt zien te omzeilen, hetgeen dus niet eenvoudig was.

Uiteindelijk is het toch gelukt en was het de moeite waard, het gaat hier om een zeer grote aquariumzaak met vele bakken met vis. Hier kwam ik een vissoort tegen die je niet vaak in de handel tegenkomt: de *Polypterus senegalensis*. De eigenaar vertelde dat de vissen waarschijnlijk als bijvang zijn geïmporteerd en hij ze abusievelijk heeft ontvangen. De verkoop van deze vissen is zeer lastig, u moet weten dat het hier gaat om namelijk gaat om vissen die uitsluitend levend voer eten.

Nadat ik de zaak in zijn geheel had gezien, heb ik vier exemplaren (lengte op het moment zo'n 4 centimeter) meegenomen. Voor de prijs hoefde ik het in ieder geval niet te laten, ik kreeg ze bijna voor 'niks' mee.

Volgens de literatuur worden deze op palingen lijkende vissen ongeveer 30 centimeter en dienen ze bij voorkeur in een speciaal aquarium te worden verzorgd. Aan deze voorwaarde heb ik voldaan door ze met z'n vieren in een aquarium onder te brengen van 70x30x30 centimeter.

Het zijn hele typische vissen die prehistorische trekken vertonen, zo hebben ze niet één rugvin maar een negental 'losse rugvinnetjes' en twee 'tastertjes' voor op de kop waarmee ze kunnen ruiken. Op zich is dit uiterlijk niet vreemd want ze behoren tot de Wimpelsnoeken uit de orde Polypteriformes, een zeer oude visgroep die al miljoenen jaren bestaat. De *Polypterus senegalensis* komt voor in West en Midden Afrika.

De literatuur is het niet eens of het hier nu gaat om vredelievende vissen of niet, ze schijnen tegenover andere soorten vissen niet agressief te zijn (zo lang zij maar groter zijn als hun bek), onderling kunnen ze agressie vertonen. Op het internet zijn de ervaringen van niets vermoedende aquariumhouders eensgezind, hun visbestand in het gezelschapsaquarium werd

zeer snel gedecimeerd terwijl hun *Polypterus senegalensis* snel groeide. Verkeerde voorlichting van de verkoper werd door deze aquariumhouders ook bijna unaniem gemeld.

Bovenstaande staat in schril contrast met het advies om ze met enkele exemplaren te houden, waarbij paarsgewijs de voorkeur verdient. Waarschijnlijk heeft het gedrag ook te maken met de omvang en de inrichting van het aquarium. Het lijkt mij dat ze in ieder geval allemaal moeten kunnen beschikken over een eigen schuilplaats, vervolgens voldoende vrije zwemruimte en een goede gevarieerde voeding waarbij elk exemplaar voldoende kan eten.

Zoals al aangegeven zijn mijn exemplaren op dit moment zo'n vier centimeter en zijn ze bruin/beige van kleur. Ik verwacht dat ze snel zullen groeien bij een goede voeding. Momenteel is dat afwisselend tubifex, allerlei muggelarven, wormen, maden, stukjes garnaal en mosselen.

Hopelijk zijn er zowel mannelijke exemplaren als vrouwelijke exemplaren bij, volgens de literatuur zijn er nog geen kweekresultaten in gevangenschap bekend. Van andere *Polypterus* soorten is dit wel het geval, het lijkt mij een uitdaging om eens te proberen om met deze vissen te kweken.

Voorlopig betekend het echter dat ze volwassen moeten worden, dus groeien hetgeen weer betekent zorgen voor een goede verzorging. Daarnaast proberen veel literatuur te bemachtigen om te lezen hoe andere soorten *Polypterus* tot voortplanting zijn gebracht. Over een periode zal ik nog wel eens schrijven hoe ze er voor staan.

Bart Vries

Tetra's

overgenomen uit:Pristella Riddlei (The Aquarium Fish Magazine)

auteur: Mike Nolan

Tetra's

Je kunt hier denken aan de Neontetra, de Zwarte tetra, de Citroentetra en aan de kardinaaltetra. Tetra's zijn allen lid van de familie van de Characidea. Zij komen uit Zuid-Amerika en tropisch Afrika. Er zijn enkele honderden verschillende soorten. In het algemeen zijn deze vissen klein en hebben een lengte van twee tot ongeveer 5 cm. Het zijn actieve zwemmers en brengen de meeste tijd door in de bovenste helft van het aquarium. tetra's hebben heldere sprankelende kleuren, waarbij zilver, zwart en verschillende gradaties rood domineren. Zij voelen zich het best in een kleine school, in een aquarium met een grote open ruimte aan de voorkant. Zij accepteren vrijwel elk voedsel. Een gevarieerd dieet is natuurlijk het beste. Tetra's kunnen samen met vrijwel elke andere vissoort gehouden worden, zolang ze niet voor lunch aangezien kunnen worden. Behalve voor het kweek stellen tetra's geen bijzondere eisen aan het aquariumwater. Met helder schoon water en goed voedsel, zijn zij heel goed te kweken. Alleen het laten opgroeien van de larven is erg moeilijk. Hier zijn zeer fijn voedsel en zeer schone condities voor nodig. Dit betekent dat eigenlijk alleen ervaren aquarianen in staat zullen zijn om de jongen goed op te laten groeien.

Barbelen

Deze vissen vormen een ondergroep van vissen die ook bekend staan als karperachtigen. Zij zijn allen ondergebracht onder de familie van de Cyprinidae. Zij zijn in zekere zin vergelijkbaar met de tetra's. Hun lengte varieert van 5 tot 9 cm, soms nog veel groter. De meest voorkomende soorten zijn de Sherrybarbeel, de roze barbeel en de sumatraan. De bekendste van de grotere soorten in de Purperkop. Deze vissen zijn minder kleurrijk dan de tetra's, maar ze zijn groter en beter zichtbaar op afstand. De overheersende kleuren zijn zilver en goud, soms met zwarte en rode spikkels. Het belangrijkste verschil tussen de barbelen en de tetra's is de smallere bouw van de Cyprinidae. De meeste soorten hebben ook baarddraden aan de onderkant van de bek. Barbelen zijn actieve zwemmers, die de hogere regionen in het aquarium prefereren. Niet dat het een specifieke scholenvis is, maar toch aarden ze het beste als ze met soortgenoten gehouden worden. Aan de waterkwaliteit worden ook weinig eisen gesteld. Evenals de tetra's accepteren barbelen al het standaard aquariumvoedsel. Zelfs onder normale omstandigheden in het aquarium leggen ze eitjes. Zij doen dit bij voorkeur tussen fijnbladige planten. De ouders zullen vervolgens de eitjes direct weer opeten. In de natuur zijn er altijd wel eitjes die de dans ontspringen. De larven zijn een stuk groter dan die van de tetra's en dus een stuk gemakkelijker om op te fokken. Bij een eerste poging om met vissen te kweken vormen barbelen een goede keuze en daarbij denken we dan vooral aan de zebradanio.

Meervallen

Iedereen weet wat meervallen zijn.....zij hebben sprieten of niet soms? Ja, meervallen onderscheiden zich doordat zij baarddraden aan de bek hebben. Bij de meeste, niet bij alle meervallen, zijn deze baarddraden prominent aanwezig. Een andere typerende eigenschap is dat meervallen geen schubben hebben. Waarschijnlijk dacht u dat alle vissen schubben hebben. En nu vraagt u zich meteen af: "Wat zie ik aan de zijkant van mijn corydoras?" Veel meervallen hebben botachtige platen die lijken op grote schubben, maar sommige soorten hebben zelfs dit niet. De kleur van meervallen is beperkt tot vlakken bruin, zwart en wit. Er bestaan echter een paar spectaculair gekleurde uitzonderingen. Veel mensen beschouwen meervallen als lelijke en rare verschijningen. Gelukkig is dit achterhaald en worden ze meer en meer gewaardeerd. De meerval behoort niet tot een, maar 32 verschillende families, waarvan de meesten leven in zoetwater. Ze komen voor op elk continent met uitzondering van Antarctica. Er zijn meer dan 2000 verschillende soorten. Hun grootte varieert van enkele centimeters tot enkele decimeters. De meesten zijn bodemvissen en zullen dus daar het grootste gedeelte van de dag actief zijn met het zoeken van voedsel met hun baarddraden. Sommige soorten zijn nachtdieren en zijn derhalve 's nachts actief. Als men kiest voor meervallen in het aquarium, moet men zich vergewissen of zij goed overweg kunnen met de overige bewoners. Hoewel meervallen niet snel opgegeten zullen worden, is het niet onmogelijk dat ze toch niet passen bij de rest van de vissen vanwege het verschil in grootte. Doordat zij in voorkomende gevallen groter zijn dan de andere vissen, kunnen zij de andere bewoners aanvallen. De meeste meervallen zijn viseters. Om vast te stellen of ze agressief zijn, moet men kijken naar de bak. Als deze naar beneden is gericht of als de bek is gevormd als een zuignap, dan is alles waarschijnlijk veilig. Als de bek echter groot is en naar voren gericht, pas dan op. Jagende meervallen zijn niet te vertrouwen in een gezelschapsaquarium. Een voorbeeld; De Angelicusmeerval, zilverkleurig met zwarte strepen. Zolang deze klein is, gaat alles goed. Maar ze groeien snel en als hij 7 a 8 cm. groot is zal hij elke vis die tot driekwart van zijn eigen grootte is, aanvallen en opeten". Meervallen zijn gejaagde eters, maar ze moeten wel in de gaten gehouden worden en ze moeten voldoende overblijfselen hebben om op te eten. Ondanks het feit dat ze vaak verkocht worden als algeneters, hebben

meervallen dezelfde voedselbehoefte als anders aquariumvissen. Geef meervallen voedsel dat zinkt naar de bodem en zij zullen dit belonen met vele uren van plezier, te meer omdat ze erg lang leven en erg sterk zijn. Sommige soorten zijn eenvoudig te kweken, andere daarentegen planten zich nauwelijks voort in gevangenschap.

Rasbora kalochroma

overgenomen uit: A.V. Pronkjuweel
auteur. P.Bus

Rasbora kalochroma wordt aangetroffen in Borneo, Malakka, Biliton, Sumatra en Banka. De vis kan een lengte van 10 cm bereiken. Rasbora kalochroma is een gevoelige soort; ze stellen wel enkele eisen wat betreft acclimatisatie. Als we de dieren in de winkel gekocht hebben is het niet verstandig wanneer we ze zo uit de plastic zak in het aquarium los laten. We kunnen het beter via de druppelmethode doen. U kunt de Rasbora dan beter in een pot doen en dan langzaam aan het aquariumwater laten wennen. U kunt ook beter jonge dieren kopen want die wennen gemakkelijker dan de oudere exemplaren. In een aquarium met zacht water, tonen ze hun mooiste kleuren en zijn dat het best in conditie. Rasbora is warmte-behoevend, een temperatuur van 26 C. is het meest geschikt voor deze vissoort. De Rasbora kalochroma is een uitgesproken scholenvis; we moeten ze minstens in een schooltje van 6 a 8 stuks houden. Ook houden deze dieren van een dichte randbeplanting, een donkere bodem en een goede zwemruimte. We moeten ook niet te fel belichten. Als voedsel kunnen we ze fruitvliegjes en andere insecten geven, ook ander levend voer en droogvoer eten ze. Het zijn echter geen liefhebbers van Cyclops. De mannetjes zijn kleiner en slanker dan de vrouwtjes. de Mannetjes hebben in de aarsvin een diepzwarte zoom. Bij het vrouwtje is die ook aanwezig, maar komt niet zo duidelijk tot uitdrukking. Van de kweek van deze vissoort is weinig bekend, ze zetten de eieren vrij in het water af, vaak tussen fijnbladerige planten zoals Myriophyllum soorten. Er wordt gezegd dat volwassen kalochroma's zeer productief zijn. Als ze 6 cm. groot zijn, zijn ze reeds paarij. Na het afzetten van de eitjes zwemmen de jongen na 3 a 4 dagen vrij en kunnen we ze slootinfuus voeren. Later kunnen we ze pas uitgekomen pekelkreeftjes voeren. Verder moeten we bij de opfok zorgen voor kristal helder water en een constante temperatuur van ongeveer 26 C. Het zijn vrij snelle groeiers.

Cryptocoryne balansae

Voor u gelezen in Pristella Reddlei te Meppel
Auteur: een aquariaan, Innessi (hardenberg)

Deze uit Thailand afkomstige plant komt voor in langzaam stromend water met verschillende waterdiepten. Zo kan het voorkomen dat de waterhoogte van een beek in het midden 1 tot 2,5 meter is, vol in het zonlicht en aan de oever in de schaduw slechts 5 cm water slaat. Maar op beide punten doet de plant het vjn goed. Bij cultuurplanten is bloeivorming niet gemakkelijk te verkrijgen, de bloeiwijze wordt veelal verkregen bij submerse planten. Deze bloeiwijze wordt

zo'n 9 tot 12 cm lang, daarvan 2 cm tot de ketel, ongeveer 3 cm tot de gedraaide en roodgevlekte vlag en de rest komt toe aan de bloembuis.

In de bloemketel is de aronskelkachtige kolf met de voortplantingsorganen ondergebracht. De bladen kunnen in hun natuurlijke omgeving meer dan 70 cm lang worden, maar in het aquarium worden de een tot twee cm brede, lijnrechte bladeren van de *Cryptocorine balansae* ongeveer 50 cm lang. De punt is lang uitgetrokken en de bladbasis eindigt meestal kort zijwaarts in een 15 cm lange stengel. De aan de bovenzijde licht ingegroefde, stevige middennerf komt aan de onderkant sterk naar voren. Een opvallend kenmerk van deze plant zijn de bobbel in het blad. In het aquarium zijn ze geschikt voor de middenpartij, maar ze moeten dan wel vrij staan met eventueel wat lage voorgrondbeplanting in de buurt. Met in de directe omgeving wat anders gevormde en gekleurde planten verhoogt men het decoratieve effect van deze plant. De *Cryptocorine balansae* is een wat moeilijke aquariumplant die voor een gezonde groei voldoende licht nodig heeft. Bij een waterhoogte van 40 tot 50 cm krijgt men een gunstige verhouding van licht en ruimte. In hoog gebouwde aquaria komt de wortelstok soms uit de bodem te voorschijn en remt zo de vorming van de wortels. De plant kan dan onvoldoende voedsel opnemen. Een goede methode is wat leem of klei aan het gewassen, grove zand toevoegen. Zo kan een goede voedingsbodem worden verkregen. Ook zacht regenwater of middelhard leidingwater kunnen zorgen voor een betere groei. Het koolzuurgehalte is ook belangrijk. Als men extra koolzuur toevoegt ziet men na enkele weken dat de wortels zich beter hechten in de bodem en er verschijnen prompt nieuwe bladeren. Wordt een plant in de groei verstoord, dat krijgt men die moeilijk weer terug naar de normale groei. Tevens is het belangrijk om de plant niet te lang op dezelfde plaats te cultiveren. Na ongeveer 2 jaar over-planten naar een andere plaats kan achteruitgang tegenhouden. Ondanks alles is de *Cryptocorine balansae* een mooie plant, die mits op de juiste manier gehouden, een aanwinst kan zijn voor ons aquarium.